No. 147. 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Zaturdag 22 Junij.

AFKONDIGING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, ontvangen hebbende eene missive van den Heere Kontroleur der Directe Belastingen alhier, van den 19. Junij 1839, N°. 150, ten geleide van twee suppletoir kohieren voor de Personele Belasting beide Lett. A, N°. 6, over het Dienstjaar 1838—1839.

Gezien de wet van den 29. Maart 1833 (Staatsblad N°. 4) houdende belasting op het Personeel.

Maken bij deze aan de Ingezetenen dezer stad bekend, dat gemelde Kohieren op den 21. Mei j.l., door Z. Exc. den Heere Staatsraad Gouverneur dezer Provincie zijn executoir verklaard, en ter invordering aan den ontvanger overgegeven, zullende dus een iegelijk na bekomen kennisgeving van zijnen aanslag, verpligt zijn, dien, in voege als daarbij, in overeenkomst met art. 44 der wet, zal zijn opgegeven, te voldoen, op pœne van parate executie, terwijl de zoodanigen, die hun aanslag-biljet niet hebben ontvangen, zich van een dubbel van hetzelve kosteloos ten kantore des Ontvangers zullen kunnen voorzien, en zij, die zouden vermeenen, dat de aanslag niet overeenkomstig is met hunne opgave, of met de plaats gehad hebbende taxatie, opneming en telling, zich deswege zullen kunnen beklagen, binnen den tijd van eene maand na de dagteekening van hun aanslag-biljet.

En opdat niemand hieromtrent onwetenheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 20. Junij 1839.

DE ROY, *pres.*

Ter Ordonnantie van dezelven,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 19den Junij.

Heden is van gouvernementwege in de beide kamers mededeeling gedaan van de te Londen geteekende en geratificeerde traktaten betrekkelijk de scheiding van Holland en Belgie; de daartoe betrekkelijke stukken zijn in de archiven gelegd.

De kamer van afgevaardigden heeft heden het crediet van omtrent vijf millioenen fr. toegestaan voor de versterking der scheepsmagt op de spaansche kusten en in de wateren van Zuid-Amerika.

— De meerderheid van de bureaux der kamer van afgevaardigden heeft zich gunstig verklaard voor het voorstel van den heer *de Tracy*, betrekkelijk de afschaffing der slavernij in de kolonien. Zes commissarissen van de negen door de bureaux gekozen, zijn voor het voorstel, twee tegen hetzelve, terwijl een, de heer *Dugabe*, een uitstel verlangt, oordeelende, dat men den negers, alvorens hun de vrijheid te geven, denkbeelden van orde en zindelijkheid moest inboezemen. Intusschen is het nog zeer twijfelachtig, ten gevolge der jongste bepalingen door het gouvernement met opzigt tot de negerslaven genomen, in hoever het voorstel gevolgen zal hebben; voorafgaandelijk zal men ook moeten beslissen, of men eene algemeene, of slechts eene trapsgewijze vrijstelling zal verleenen. In het eerste geval zou men, naar het voorbeeld van Engeland, eene aanzienlijke som tot schadeloosstelling aan de kolonisten moeten stemmen, en hiertoe zal men moeijelijk besluiten. De trapsgewijze emancipatie, die meer in den geest van het gouvernement valt, en waartoe nu laatstelijk weder een stap is gedaan, achten aan den anderen kant de voorstanders van de geheele afschaffing der slavernij onvoldoende.

Men beklagt zich dat een aantal gedeputeerden de zittingen niet meer bijwonen, of reeds Parijs verlaten hebben, zonder het eind der zitting af te wachten. Het getal der laatstgenoemden zou meer dan 60 bedragen.

— De *Reparateur*, een legitimistisch dagblad van Lijon, vermeldt dat eene telegraphische depeche het berigt heeft aangebragt van de benoeming van den kardinaal *Isoard*, aartsbisschop van Auch, tot aartsbisschop van Lijon, en de heer *de Pins*, tot aartsbisschop van Auch.

— De koning heeft in bijzonder gehoor ontvangen *Sidi-Mustapha* en de ridder *Raffo*, gezanten van den bey van Tunis, die hem een brief van hunnen souverein hebben overhandigd.

— De acte van beschuldiging en de stukken van het proces zijn gisteren aan de achttien beschuldigden in de conciergerie geteekend geworden.

— Gisteren heeft men weder acht personen in verzekerde bewaring genomen, als beschuldigd van tot de geheime genootschappen te behooren.

— Aan den wachtpost van het paleis van justitie heeft men thans een twaalftal schietgaten gemaakt, opdat de wacht bij eene overvalling zich aldaar in veiligheid zou kunnen verdedigen. Door eene poort is deze post in gemeenschap gebragt met de conciergerie en deze weder met de prefectuur van policie, waar toereikende troepen zijn. Men wil ook schietgaten aan de posten der onderscheidene mairien maken.

— De dagbladen van Toulouse vermelden dat eene kompagnie troepen naar St. Amans is vertrokken, om den moedwil der boeren op de eigendommen, bijzonder in de bosschen van den maarschalk *Soult* gepleegd, te beteugelen. De gemoederen waren door de verschijning der troepen zoo opgewonden geworden, dat het kasteel van den maarschalk, zonder de tusschenkomst van den maire van St. Amans, welligt een prooi der vlammen ware geworden.

Het dagblad van Tarn, schrijft uit Albi van den 15den, dat ook daar de tusschenkomst der gewapende magt is noodig geweest, om de strooperijen der landlieden in de bosschen van den omtrek te beteugelen.

— De artesische put, die men thans te Grenelle graaft, wordt, is reeds tot eene diepte van 466 ellen (1398 voeten) gevorderd, zonder dat men nog water heeft bekomen. Men is nu aan eene laag van groenachtigen krijtgrond gekomen en hoopt thans spoedig het water te zien ontspringen.

— In bijzondere tijdingen uit Bayonne van den 16den, worden brieven uit Durango van den 13den medegedeeld, houdende, dat *Espartero*, na eene aanzienlijke magt te Orduna en Penor gelaten te hebben, met de hoofdmagt van zijn leger op de linien van Amurrio en Balmaseda is aangetrokken. *Maroto* zich te zwak gevoelende tegen de overmagt zijner tegenpartij, had het voornemen om Balmaseda te verdedigen, opgegeven. Het materieel van de plaats was weggevoerd; Amurrio was insgelijks verlaten, en *Maroto* had zijne geheele magt te Llodio vereenigd. Indien de generaal *Espartero* zijne voorwaartsche beweging vervolgde, moest men een algemeen, welligt beslissend gevecht verwachten; het moeijelijk, bergachtig terrein, waarop drie defileën werden gevonden, kon den christino's echter duur te staan komen; de artillerie en kavallerie konden daar volstrekt geen dienst doen.

— Een buitengewoon supplement van den *Eco de Aragon* deelt een uittreksel mede van een brief door den graaf *Belascoain*, » (*Deigo Leon*) den 10den 's avonds geschreven, houdende, dat *Espartero* den volgenden dag de stad Amurrio zou aanvallen, terwijl de graaf *Belascoain* zelf den generaal *Elio*, die met negen bataillons tegenover hem stond, aanvallen moest. » Den volgenden dag" — wordt hier verder gezegd — ten tien ure des morgens, verbreidde het vuur van den slag zich te Tafala, en ten vier ure deed het zich met dubbel geweld in de rigting van Santa Barbara hooren. *Leon* heeft een groot getal wagens met belegeringsmaterieel medegenomen. Wanneer de ondernemingen der beide generaals met een gunstigen uitslag worden bekroond, dan zal *Espartero* zich van het tegenwoordig hoofdkwartier van don *Carlos*, Durango, meester maken, en *Leon* van Estella, de stad waar de president bij voorkeur zijn verblijf houdt.

De *Courrier van Bordeaux* van den 17den zegt een berigt van den staf der 11de militaire divisie ontvangen te hebben, waarin de bovenstaande tijdingen bevestigd worden. » De generaal *Espartero* zegt dit blad – is den 11den op Amurrio aangetrokken, waar don *Carlos* zich met het gros der karlistische magt bevond, terwijl de

generaal *Leon* denzelfden dag op Puente la Reyna marcheerde om *Elio*, die met negen bataillons de toegangen tot Estella verdedigt aan te vallen. Het schijnt dat *Maroto* van Amurrio is afgetrokken, welke plaats de generaal *Espartero* in den avond van den 11den met 14 bataillons bezet heeft, terwijl eene afdeeling op Araniego trok."

Uit Bilbao schrijft men dat de tijding van de medewerking der fransche marine op gelijken voet als de engelsche, aldaar veel tevredenheid had gewekt; de autoriteiten hadden dewege een bezoek bij den franschen consul afgelegd.

— In sommige brieven uit Marseille wordt reeds een plan medegedeeld, dat de Europesche diplomatie zou hebben voorgesteld om de zaken van het Oosten te schikken. Dit plan zou bestaan in de verdeeling van Syrie tusschen den sultan en den onderkoning. De eerstgenoemde zou het noordelijk gedeelte, namelijk de pachaliks van Aleppo en Tripoli bezitten; *Mehemed* het zuidelijk gedeelte, te weten de pachaliks van St. Jean d'Acre en Damas. *Mehemed* zou tot onafhankelijk en erfelijk koning van Egypte worden erkend; maar over de pachaliks van Syrie zou de sultan de suzereiniteit behouden.

— Ter beurze van heden (19 Junij) waren genoteerd: 5 pCt. 111,25 3 pCt. 79,50; Nap. r. 99,30; Sp. Ardoin 19¾; Rom. L. 101⅛.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 18den Junij.

Z. K. H. de russische grootvorst-troonopvolger is gisteren met een deel van zijn gevolg naar Kissingen afgereisd. Van daar zal hoogstdezelve zich over Gotha naar Berlijn en vervolgens naar Stettin begeven, alwaar de grootvorst zich naar Petersburg zal inschepen.

— Uit Hanover schrijft men van 15den Junij:

» De tweede kamer der Stendenvergadering heeft het adres der eerste kamer, waarin de Koning verzocht wordt, om op nieuw eene voordragt te doen ter beslechting van het geschil, wegens de staatsregeling, en om bij het nader bijeenroepen der kiescollegien uitdrukkelijk te verklaren, dat de verkiezingen niet zullen beschouwd worden als eene erkenning van het herstel der staatsregeling van 1819, in deszelfs geheel aangenomen. Slechts twee stemmen hebben zich hiertegen verklaard. Het eensluidend adres der beide kamers is denkelijk reeds den Koning aangeboden.

— Z. K. H. de kroonprins van Pruissen wordt, na den afloop zijner inspectiereis, te Hanover verwacht, op zijne terugreis naar Berlijn.

— De hertogin *van Angoulême* en de hertogin *van Berry* hebben zich den 8 van Weenen naar Kirchberg begeven. De hertog *van Bordeaux* bevond zich, volgens de jongste berigten, te Semlin, van waar hij, den 24 der vorige maand, naar Hermanstadt was vertrokken.

— Uit Pesth, in Hongarye, wordt geschreven, dat de waterstand van den Donau eene zoo bedenkelijke hoogte had bereikt, dat men zich naauwelijks in dit tijdperk iets dergelijks kon herinneren. De kelders van vele huizen nabij den Donau waren vol water.

— De Oostenrijksche *Beobachter* deelt thans de rede mede waarmede de keizer den hongaarschen landdag geopend heeft. De voorstellen welke op gemelden landdag moeten overwogen worden, zullen voornamelijk betreffen de voltalligmaking der hongaarsche regimenten en de verbetering van de Donaubedding, enz.

BELGIE.

BRUSSEL, den 20sten Junij.

Naar men verneemt arbeidt men op de ministeriën aan de redactie van onderscheidene traktaat-ontwerpen, met Nederland te sluiten.

Op het ministerie van oorlog houdt men zich bezig met plannen van reorganisatie voor het leger, welke in de eerste dagen van julij zou openbaar gemaakt worden.

— Het *Handelsblad* dezer stad weerspreekt een door het Amsterdamsch *Handelsblad* geplaatst bijzonder berigt uit Brussel, nopens een gesprek dat de heer *H. de Brouckere* met den franschen zaakgelastigde te Brussel had gehouden, waarin de eerste zich van beleedigende uitdrukkingen jegens den maarschalk *Soult* had bediend, en hetwelk het terugontbod der fransche officieren in belgische dienst had ten gevolge gehad. Intusschen is het zeker, dat de bedoelde officieren eensklaps terug ontboden zijn; het bevel daartoe is den 11den te Brussel gekomen, en sedert heeft deswege eene briefwisseling tusschen de beide gouvernementen plaats, die nog voortduurt.

— Het gerucht loopt heden, dat de gewezen minister van finantien *d'Huart* tot gouverneur van de provincie Braband, in de plaats van den baron *de Stassart* zal benoemd worden.

De heer *de Stassart* heeft eenen brief van afscheid aan de plaatselijke besturen der provincie Braband geschreven, waarin hij zegt, dat hij het Koninklijk besluit, hetwelk hem het beheer dier provincie ontneemt, eerbiedigt, maar toch niet zonder hartsbeklemming van haar scheiden kan. » Mij blijft, gaat hij voort, ten minste den troost, dat ik deze ongenade niet verdiend heb; het houden eener andere handelwijze was mij onmogelijk. Ik zou daardoor de wetten der eer miskend hebben." Overigens geeft de heer *de Stassart* te kennen, dat hij zich op zijn landgoedje in Namen gaat afzonderen, maar dan toch de belangen van die provincie en van Braband in den senaat steeds voor zal staan.

De *Moniteur* behelst thans ook een' brief dien de heer *de Stassart* na de ontzetting uit zijn' post aan den minister *de Theux* geschreven heeft. Te Brussel en in andere plaatsen zijn petitien in omloop, waarin op de herstelling van den heer *de Stassart* in zijne betrekking aangehouden wordt.

— De zending van den heer *Lebeau*, tegenwoordig gouverneur van Namen, schijnt zeker. Dezelve zal echter slechts tijdelijk zijn en strekken om betrekkingen met de onderscheidene duitsche staten aan te knoopen.

— Heden is eene estafette naar Arlon vertrokken met depeches van het gouvernement betrekkelijk de ontruiming van het grondgebied. Dergelijke depeches zijn naar Hasselt verzonden.

— Tot arrondissements-commissaris van Maseijck is benoemd geworden de ridder *de Longrée*, tegenwoordig commissaris van het arrondissement Roermond.

— Te Antwerpen heeft spraak geloopen van eenige ongeregeldheden, welke er te Venloo hebben plaats gehad. Het volk had zich verzet tegen het wegvoeren der kanonnen, liggende op de wallen, ten einde die voor de Hollanders te bewaren. [illegible] was met veel geestdrift de oranjevlag uitgestoken, en het huis van den burgemeester in brand gestoken, die kort na de omwenteling daartoe benoemd was.

Van dit een en ander heeft men echter tot heden alhier nog niets vernomen.

— Uit Bree schrijft men van den 17den, dat de aldaar, krachtens de overeenkomst van Zonhoven, sedert zes jaren aldaar verblijvende belgische en hollandsche commissarissen, den 22sten die plaatsen verlaten zouden.

— Een der Luiksche bladen beklaagt zich, dat de bevelhebber der artillerie in die plaats, de bekaamde *Kessels*, de bezendingen buskruid uit de ontruimde magazijnen van Venlo, welke aldaar langs de Maas doorkwamen, om naar Namen, Charleroy en Bergen vervoerd te worden, op eigen gezag heeft aangehouden en geheel dien voorraad in de buitenwerken van het kasteel der stad heeft opgelegd. De reeds vrij aanmerkelijke hoeveelheid buskruid, aldaar aanwezig, wordt dien ten gevolge met 3,000 tonnetjes vermeerderd. Het bedoelde blad weidt uit over de gevaren, welke daardoor de volkrijke stad Luik bedreigen en meent, dat de stedelijke regering tegen deze onvoorzigtigheid luide hare stem moet verheffen.

— De koningin zal, zegt men, in de eerste dagen van Julij naar Parijs vertrekken, werwaarts de koning zich tegen de julij-feesten zou begeven, als wanneer ook de plegtige doop des graven van Parijs zou plaats hebben.

— De prins *Jerome Bonaparte* is [illegible] aangekomen, zich naar herwaarts begevende.

— Te Gent heeft den 17den eene bijeenkomst plaats gehad van de voornaamste fabrikanten en kooplieden in olie; meer dan 500 belanghebbenden waren tegenwoordig. De bijeenkomst strekte om naar middelen om te zien tot verbetering in de wet op den in- en uitvoer der oliën; eene commissie werd tot dat einde benoemd.

— De Ardoin waren heden te Antwerpen 18⅝ genoteerd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten Junij.

De *Soirée Musicale*, Donderdag in onzen Stads-Schouwburg door de heeren *Grünwald*, *Kraushofer* en *Heller* gegeven, werd, uithoofde van het meer voor buitenpartijen geschikte jaargetijde, niet zoo bezocht, als inderdaad het veelzijdig talent dezer toonkunstenaren verdiend had. Een klein gezelschap van kunstkundigen was evenwel getuige hunner wezenlijke verdiensten, die tevens de aangenaamste afwisseling van zang, citer- en tooneelspel opleverden. Het *Hout- en Stroo-Instrument*, maar vooral de *Strijk-Citer* is van eene alleraangenaamste uitwerking; het *Lepelspel*, door den heer *Grünwald* uitgevoerd, heeft door het vreemdsoortige der [illegible] de mimiek van dien heer in het geestig stukje de [illegible], hetwelk de aandacht overwaardig is, en nog altijd ons [illegible] herinnert aan den beroemden schrijver en uitvoerder van dit tooneelspel, *Alexander*. De heer *Heller* zingt met smaak en gevoel, hetgeen niet minder gezegd mag worden van de voordragt des heeren *Kraushofer*, die door de behandeling van [illegible] de grootste toejuiching heeft ingeoogst. — Het is te wenschen, dat de tweede voorstelling van deze kunstenaars (zie de advertentie), nu eenmaal de waarde van hunne talenten door bevoegde oordeelaars op prijs is gesteld, met een talrijk bezoek zal worden begunstigd.

— Z. K. H. Prins *Frederik* is [illegible] in de residentie teruggekeerd.

— Naar men verneemt zal Z. M. stoomschip *de Zeeuw* binnen weinige dagen uit Rotterdam naar Mentz vertrekken, om aldaar den 26sten dezer het jeugdige vorstenpaar te ontvangen en naar de Nederlanden over te brengen. De voorgenomen reis naar Zwitserland

zou dus geen voortgang hebben, de doorluchtige echtelingen zullen [illegible] het paleis op het Plein betrekken.

— Men verzekert dat thans de voordragten worden in gereedheid gebragt, voor de demobilisatie der schutterijen. De kaders derzelve zouden, naar men wil, vooreerst nog behouden blijven, ten einde het verband van dit voorname deel onzer krijgsmagt niet te verbreken.

— De commissie tot regeling van den tol op de Schelde, bestaat, behalve uit de reeds vroeger gemelde heeren *Boeye*, referendaris bij het departement van finantien, *Rochussen*, directeur van het entrepotdok, en *Wagtho*, burgemeester van Tholen, nog uit de heeren *van de Velde*, referendaris bij het departement van marine en van *Karnebeek*, inspecteur van het loodswezen; de drie laatste meer bepaaldelijk voor de aangelegenheden van het loodswezen en der kustvisscherij.

— Uit Zeeland verneemt men dat aangaande het eskader op de Schelde den 18den nog niets stelligs bekend was. De korvet *Boreas* en de brik *Merkuur* waren nog voor Neuzen gestationeerd. De divisie kanonneerbooten, onder bevel van den kapitein ter zee *Dubicart*, was van Lillo vertrokken en ligt thans voor Bath; een gedeelte dier booten lag ten anker bij Hamswest; de overige hielden nog de oude punten bij [illegible], Keude Polder en Kapitalen-dam bezet. In de garnizoenen is geene verandering gekomen.

— Op den 18den dezer zijn de nieuw gevestigde grenskantoren geopend. De sedert zoo vele jaren gestremde in- en uitvoer van en naar Belgie kan dus nu weder geregeld en ongehinderd plaats hebben.

— Uit onderscheidene plaatsen zoo binnen als buiten, dit gewest wordt [illegible], dat door het onweder [illegible] avond, door den [illegible] aanmerkelijke schade aan het te veld staande graan is toegebragt; onder anderen is zulks het geval geweest in de omstreken van Eindhov en en Loon op Zand en Ketsheuvel, alsmede in de omstreken van Etten, Oudenbosch en Zevenbergen, waar ook vele glazen door den hagel ingeslagen zijn. Te Dordrecht zijn ook op onderscheidene plaatsen glazen ingeslagen door buitengewoon groote, schoon niet in groot getal gevallen hagelsteenen. Te Rotterdam is in de Lijnbaanslaan aan den Binnenweg een onbewoond tuinhuis, als timmermans-werkplaats gebruikt wordende, waarschijnlijk door het onweder in brand geraakt en vernield. Ook te 's Hage en Utrecht is het onweder ontzettend geweest. In laatstgemelde stad is de bliksem in een hof buiten de Catharijne poort geslagen, zonder groote schade aan te rigten. — De [illegible] ging over Vlaanderen [illegible]. Te [illegible] ge[illegible] veel schade is door een zwaren hagel in de tuinen en broeikasten rondom de stad aangerigt. De bliksem was op verscheidene plaatsen ingeslagen, maar had weinig schade veroorzaakt.

— Uit 's Hage verneemt men dat het Z. M. behaagd heeft aandeelen in de op te rigten scheepsrederij te 's Hage te nemen, terwijl men tevens verneemt, dat voor het eerst te bouwen schip de inschrijving het vereischte kapitaal reeds overtroffen heeft, zoodat men tot den aanbouw van een tweeden bodem zal overgaan.

— In de maand Augustus aanstaande zal er te 's Hertogenbosch, door of van wege het bestuur der koninklijke school voor de nuttige en beeldende kunsten, eene loterij van voortbrengsels van schilder-, teeken- en [illegible] plaats hebben. [illegible] bestaan uit [illegible] prijs van ieder lot is op drie gulden gesteld; dezelve zullen door den [illegible] der stad tegen voldoening der som worden afgegeven.

— Uit Haarlem wordt van den 18den gemeld: Dezer dagen heeft zich alhier een tachtigjarige leidekkersknecht, na woorden met zijnen meester te hebben gehad, van het leven beroofd. Hij is gevonden hangende aan eenen balk in de kerk, terwijl een weinig verder, achter het orgel, eenige stukjes uitgedoofde kolen zijn ontdekt.

— Te Rotterdam bespeurden voor eenige dagen drie personen, die in de plantagie nabij die stad wilden uitrusten, dat er eenige graszoden op die plaats was uitgetrokken en de aarde versch was omgewroet. Bij naauwkeurig onderzoek bleek het, dat aldaar eene vrij aanzienlijke partij gouden en zilveren voorwerpen onder de aarde verborgen lag, afkomstig van een diefstal onlangs, in de nabijheid van Sneek gepleegd.

— Gedurende afgeloopene maand Mei zijn door het kanaal van Voorne gepasseerd [illegible] zeeschepen: te weten 158 te Hellevoetsluis binnengekomen en [illegible].

— Het getal [illegible] van dit jaar door dat kanaal zijn [illegible] bedraagt 561 en 453; een totaal uitmakende van 1014 zeeschepen.

— Den 16den en 17den zijn 50 hoekers van de Vlaardingsche haring-reederij, van den Briel naar zee gezeild.

— De bevolking van Nederland, die op 1 Januarij 1830, 2,427,206 zielen beliep is sedert jaarlijks toegenomen in 1830 met 20,820 zielen; in 1831 met 10,193; in 1832 met 6,832. In 1833 met 19,378; in 1834 met 18,909; in 1835 met 23,075 en in 1836 met 27,558; door verhuizing of anderzins vermeerderde de bevolking met 3401; op 1 januarij 1837 bedroeg dezelve 2,557,522 zielen.

— Het bestuur der vereeniging ter bevordering van de belangen des boekhandels, heeft op den 8sten dezer, aan de heeren medeboekhandelaren in Nederland, eene circulaire gezonden, waarbij dezelve dringend worden verzocht, » niet alleen op de te Groningen » voorgenomen vertaling van het werk van *Straus*, *das Leben Jesu* » geene inteekenaren aan te nemen, maar tevens alles aan te wenden, wat strekken kan, om de verspreiding van dit kwade zaad » tegen te werken en zoo mogelijk te verhinderen."

In de zitting van het britsche lagerhuis van den 18den Junij, heeft de heer *Grote*, een bekende radikaal, zijn reeds bij herhaling gedaan voorstel vernieuwd, om bij de verkiezingen van parlementsleden de geheime stemming, of zoogenaamde *ballottage*, in te voeren. Hij heeft beweerd, dat eene verandering in de staatsregeling de omkooping bij de verkiezingen en vooral den zedelijken dwang, dien de kiezers thans dikwijls van de zijde der grooten des lands werd aangedaan, zou doen ophouden. De verandering werd tevens door hem in verband beschouwd met de verdere uitbreiding van het kiesregt, waarop zijne partij steeds meent te moeten aandringen. De minister *Russell* heeft zich, even als vroeger, tegen het voorstel verklaard, dat welk, zijns inziens, geen gevolg zou hebben, dan dat het eene kwaad door het andere, namelijk zedelijke dwang door bedrog van de zijde der kiezers vervangen werd. Hij heeft echter tevens gezegd, dat deze zaak door het ministerie als een open vraagstuk, dat is, als een zoodanig, waarover de leden van het bestuur met elkander van gevoelen konden verschillen, beschouwd werd. Werkelijk hebben dan ook sommige ministeriele ambtenaren in den geest van den heer *Grote* gesproken. Het ministerie heeft harde verwijten moeten hooren, omdat het in deze zaak, even als in zoo menige andere, geen eigen gevoelen durft te hebben, of dit ten minste niet tot eene aftreding toe durft doorzetten. Alles, is met het verwerpen van het voorstel met 333 tegen 216 stemmen geeindigd. De minderheid is zeer veel aanzienlijker dan voor eenige jaren, en er begint dus waarschijnlijkheid te komen, dat door den tijd ook deze verandering in de Britsche staatsregeling zal worden tot stand gebragt.

— Er heeft dezer dagen te Londen eene groote vergadering van vrienden der Polen plaats gehad, onder voorzitting van Z. K. H. den hertog van *Sussex*, die zeer uitweidde over het staatkundig gewigt van Polen in vroegeren tijd, en » over het jammerlijke, dat de Poolsche natie uit Europa was weggevaagd;" hij drong aan op eene ruime ondersteuning van de Poolsche uitgewekenen in Engeland. De heer *O'Connell* hoopte de onafhankelijkheid van Polen nog eens hersteld te zien. Lord *D. Stuart* liet zich scherp tegen Rusland uit, en vond het vooral verkeerd, dat de eerste minister onlangs, bij eene bekende gelegenheid, den Keizer van dat rijk uitbundigen lof had toegezwaaid. De fransche graaf *Montalembert* volgde hem op en beschouwde de bescherming van Polen als den hechtsten waarborg voor het bondgenootschap tusschen Frankrijk en Engeland. Nog verscheidene sprekers lieten zich in dezen geest hooren. Ten slotte werd een besluit aangenomen, dat de herstelling van Polen, volgens de meening der vergadering, den stevigsten waarborg zou opleveren voor de vrijheden van Europa en het meest den algemeenen vrede en het welzijn des menschdoms zou bevorderen.

— Er zijn berigten uit Lissabon tot den [illegible] dezer. Men hield zich aldaar [illegible] over [illegible] aangelegenheden bezig. Men had den president van den raad eene verklaring ontlokt, dat de ministers eerlang een maatregel zouden voor te stellen, *ten einde de vreemde schuld te consolideren en alle achterstallige interessen, half in gereed geld, half in papier te voldoen.*

— De hertog *Ferdinand van Saxen-Coburg*, benevens zijne zonen en dochter en den Prins *van Leiningen*, hebben zich van Londen naar Lissabon begeven.

— De jongste berigten uit Kanada luiden weder minder gunstig voor de rust hier te lande.

— De Londensche *Courier* deelt de volgende sterkte-opgave mede van de turksche, egyptische, russische, fransche en britsche vlooten in de Middellandsche en Zwarte zeeën.

De Porte heeft zeven linieschepen een van 110, drie van 96, een van 94, een van 90 stukken, en nog een schip waarvan de grootte onbekend is; voorts acht fregatten van 64 tot 46 stukken, vier brikken elk van 20 stukken, twee kotters en twee stoombooten, te zamen 23 welgewapende en uitgeruste schepen.

De egyptische vloot telt 12 linieschepen, genommerd van No. 1 tot 12, vier fregatten, vier sloepen, twee brikken en eene stoomboot; te zamen 23 schepen wel niet zoo goed gebouwd, maar overigens gelijk aan de turksche schepen.

De russische vloot in de Zwarte zee bestaat uit twee schepen van 120 stukken; een van 110, acht van 84, drie van 74; acht fregatten van 60 en vier van 44 stukken; vijf sloepen van 24 stukken, en een aanzienlijk getal kleinere vaartuigen; in het geheel eene vloot van 50 zeilen.

De fransche vloot onder den vice-admiraal *Lalande* is zamengesteld uit vier linieschepen *de Jena*, *Hercules*, *Triton* en *Jupiter*, eene sloep en eene brik.

De engelsche vloot onder den admiraal *Stopfort* telt acht linieschepen: de *Princes Charlotte* van 104 stukken; de *Rodney* van 92; de *Talavera* van 74; de *Bellerophon* van 80, de *Minden* van 74, de *Asia* van 84; de *Vanguard* van 80; de *Pembroke* van 74; twee fregatten van 36 en 28 stukken; en eene brik van 16 stukken.

— Heden waren de fondsen genoteerd: 3 pCt. gec. 93½; Ned. 2½ pCt. 55⅝; 5 pCt. 103; Portugal 21½; Spanje 19¾.

ZIJDETEELT.

Het bestuur der Maatschappij tot invoering der Zijdeteelt in Noord-Braband, maakt bekend, dat voor hen, welke genegen mogten zijn zelve eenige zijdewormen op te kweeken, een aantal derzelve, zijn verkrijgbaar gesteld aan het *Hoofd-Etablissement* te *St. Michiels-Gestel*, alwaar deze, op schriftelijke of personele aanvrage, aan den Directeur van hetzelve, zullen worden afgegeven; zullende bij hem Directeur, tevens onderrigt kunnen worden bekomen op welke wijze deze kostbare insekten behooren te worden opgevoed; terwijl almede, nadat dezelve zijn ingesponnen, aldaar de gelegenheid wordt aangeboden de daarvan gewonnen cocons (zijde-poppen) geheel gratis of kosteloos te doen afhaspelen, mits de naam opgevende, en zich verbindende, wel een verslag te willen geven van den loop der opvoeding van de ontvangene zijdewormen.

Ofschoon bij elk deskundige bekend is, dat de zijdewormen-opvoeding even goed kan geschieden in Nederland als in die landen waar de zijdeteelt reeds lang bestaat (*), zoo zal het niet als overbodig kunnen beschouwd worden, ter wegneming van eene dier vooroordeelen, welke de invoering van dezen nieuwen tak van Nijverheid in den weg staan; namelijk: dat de zijdewormen hier te lande reeds uit het ei komen of geboren zouden worden vóór dat er voedsel of blad aan den boom is, onder de aandacht van diegenen welke dit gevoelen nog zouden aankleven, te brengen, dat deze aanbieding opzettelijk thans eerst geschiedt en wel van jonge zijdewormen, van het echte sedert eenige jaren hier geteelde soort en waarvan het uitkomen der eijeren door geene kunstmatige middelen is vertraagd geworden, ten einde door deze daadzaak een overtuigend bewijs te leveren, dat dit vooroordeel geheel ongegrond is; zijnde het overigens bij onbevooroordeelde overweging klaarblijkelijk, dat zoo wel in ons noordelijk als in het zuidelijk luchtgestel, dit kostbaar insekt den invloed der hitte of koude der luchtstreek en van het jaargetijde gevoelt, en er dus geene rede bestaat, waarom de zijdeworm vroeger zoude uitkomen als het tijdstip, waarop zij deszelfs voedsel kan vinden of korter gezegd, waarom het insekt, niet even als de boom zelf, den invloed der temperatuur zoude volgen.

Door kunstmiddelen kan men de uitkomst dier eijeren, vervroegen en vertragen (*retarderen*), diegenen welke eenige van zoodanige *geretardeerde* eijeren zouden verkiezen, kunnen zich daartoe, even als voor de jonge zijdewormen, adresseren, aan den Directeur van voornoemd Hoofd-Etablissement, tot hetwelk van heden af aan, (zoo als vroeger geannonceerd is) de toegang is geopend, om de opvoeding der zijdewormen te kunnen zien, mits zich hiertoe bij gemelden Directeur aanmeldende.

Het bestuur der Maatschappij vertrouwt, dat deze poging ter bevordering van haar doel, na ter wegneming van nog bestaande vooroordeelen, op den regten prijs zal worden gesteld, en dat in de zaak belangstellenden, dezelve zullen bevorderen door daarvan gebruik te maken.

St. Michiels-Gestel, den 20 Junij 1839.

Namens het bestuur Voornoemd
H. B. MARTENI,
Voorzitter.

(*) Met genoegen en belangstelling heeft de Directeur hier boven gemeld, bij onderscheidene personen belangrijke uitkomsten van zijdewormen-opvoedingen door liefhebbers hier te lande gedaan en verkregen mogen aantreffen, en onder andere van deze producten zijn aan het Etablissement aanwezig eenige strengetjes zijde door Mejufvrouw [illegible] te *Gastel* bij *Breda* gewonnen en aan hem in der tijd goedgunstig afgestaan, welke zijde, wat luister en fijnheid betreft, de beste Chineesche evenaart.

177STE KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

15de Trekking, N°. 7779, een prijs van ƒ 1000.
16de —— N°. 16166, een prijs van ƒ 30,000; N°. [illegible], een prijs van ƒ 1000; N°. 2237, een premie van ƒ 2000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (20 *Junij*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 55 een zestiende; dito 5 pCt. 102⅝; Kansbill. 27 een zestiende; Am. Syndik. 4½ pCt. 95⅝, negen zestiende; dito 3½ pCt. 81; Handelm. 180⅝, drie achtste, ½; O. Indie 5 pCt. 99¼; Ardoins 18 dertien zestiende, elf zestiende, ¾; oude Russen 104⅝; Colomb. 19⅝.

, Degene welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den BOEDEL van wijlen Mejufvrouw MARGARETHA MARTENS, in leven Echtgenoote van den Heer M. LOYENS, vroeger de Wed. VERMUNT, worden verzocht zich binnen den tijd van 14 dagen te vervoegen bij den Heer en Mr. C. A. VAN DAM, Advokaat te *Breda*.

BREDA, den 19. Junij 1839.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

De Directie maakt ingevolge het 94° der Artikelen van Overeenkomst bekend, dat door den *Raad* in deszelfs zitting van heden in overeenstemming met de bepalingen van het 9° en 92° der evengemelde Artikelen is besloten tot de uitkeering van een *Dividend* over het boekjaar 1838, ten bedrage van *vijf-en-tachtig* guldens over elk aandeel groot ƒ 1000. — Staande *op naam* en verwittigt, dien ten gevolge, de houders van aandeelen *op naam*, dat, overeenkomstig den inhoud der bij die aandeelen afgegevene *nieuwe dividend* bewijzen tot de betaling tegen intrekking van het *vierde* derzelve zal worden gevaceerd, bij de *Nederlandsche Bank* te *Amsterdam*, en wel te beginnen met *Donderdag* den *Eersten Augustus* aanstaande.

AMSTERDAM, den 14. Junij 1839.

VAN DER HOUVEN, *President.*
KOOY, *Direct. fungerend Secretaris.*

Te BREDA, bij BROESE & COMP & Boekdrukkers en Boekverkoopers.